

« باسمه تعالی »

جای مهر

اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا متوسطه دوم امتحانات: پایانی اول

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۱۴

رشته: ریاضی/انسانی

پایه: دوازدهم

امتحان: فارسی ۳

کلاس:

مدت زمان: ۷۵ دقیقه

شماره صندلی:

تعداد صفحات: ۳

نام دبیر: آقای خسرو

بارم	فرزندان خوبم با یاد خدا و ذکر صلوات بر پیامبر مهربانی‌ها و خاندان مطهرش به سوالات زیر با دقت پاسخ دهید.
	الف) قلمرو زبانی
۰/۵	۱ برای هر یک از واژه های مشخص شده یک معادل مناسب بنویسید: « باز زین بر گرده <u>کهرها</u> و کردها نهادند .هرکسی را راه ندهد و همه جایی <u>مأوا</u> نکند»
۰/۵	۲ برای واژه « <u>طیلسان</u> » یک هم معنی در بیت زیر بیابید: « مبارزیت ردا کرده سیمگون / مبارزی که سلاحش مخالب و چنگال »
۰/۵	۳ در کدام گزینه غلط املایی دیده می شود؟ الف) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است ب) بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرز شیر ارقند
۰/۵	۴ از میان واژه های درون پرانتز املای کدام واژه درست است؟ الف) هنگام مراجعه به بانک برای من (تدائی، تداعی) شد. ب) تن ز جان و جان ز تن (مستور، مسطور) نیست.
۰/۵	۵ در عبارت زیر یک غلط املایی بیابید سپس درست آن را بنویسید: « پس عشق از بحر این معنی فرض راه آمد .حیات از عشق می شناس».
۰/۵	۶ در کدام گزینه غلط املایی دیده نمی شود؟ الف) لب و دندان ثنایی همه توحید تو گوید/ مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی ب) گفت آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه/ گفت در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست پ) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی/ چون فرخی موافق صابت قدم نداشت پ) هر کسی از ظن خود شد یارمن / از درون من نجست اصرار من
۰/۵	۷ نقش دستوری ضمایر متصل را در بیت زیر مشخص کنید : « هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای»
۰/۵	۸ نقش واژه های مشخص شده را بنویسید: « تو <u>مشت</u> درشت روزگاری / از درد ورم نموده <u>یک چند</u> »
۱	۹ ترکیب های وصفی و اضافی را به ترتیب در عبارت زیر مشخص کنید: « نخستین روزی که از پاریز خارج شدم، سیرجان را آخر دنیا حساب می کردم .توقف ما در شهرامان و آتن طولی نکشید و تنها سرپری زدیم.»
۰/۵	۱۰ نوع « را » های به کار رفته در بیت های زیر را بنویسید: الف) « <u>ببین</u> آخر که آن پروانه خوش / چگونه می زند خود را به آتش» ب) « <u>چو</u> از شمعی رسد پروانه را نور / درآید پرزنان پروانه از دور »

۱۱	در دو جمله زیر، جمله ای با الگوی « نهاد + مفعول + مسند + فعل » بیابید و بنویسید: الف) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. ب) عشق بنده را به خدا برساند. پس عشق از این معنی فرض راه آمد.	۰/۵
۱۲	در بیت زیر یک گروه اسمی بیابید که وابسته ی وابسته داشته باشد، سپس وابسته وابسته را با ذکر نوع آن بنویسید: « بی گاه شد، بی گاه شد، خورشید اندر چاه شد / خورشید جان عاشقان در خلوت الله شد »	۱
	ب) قلمرو ادبی:	
۱۳	در بیت زیر یک تشبیه با ذکر ارکان آن نشان دهید :انمره « ای مهربانتر از برگ در بوسه های باران / بیداری ستاره در چشم جویباران »	۱
۱۴	برای هر یک از آرایه های (تلمیح، جناس تام، حسن تعلیل) یک مورد در بیت های زیر بیابید؟ الف) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند ب) هر کسی کو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش پ) تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردند	۱/۵
۱۵	همه آرایه های ذکر شده کدام گزینه در بیت زیر دیده می شود؟ « یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی » الف) تناسب، استعاره، پارادوکس، مجاز ب) کنایه، تشبیه، مراعات نظیر، حسن تعلیل	۰/۵
۱۶	هر یک از آثار سمت راست را به شاعر یا نویسنده ی آن در سمت چپ پیوند دهید، یک مورد بیشتر آمده است. الف) بخارای من ایل من ب) مثل درخت در شب باران. دکتر علی شریعتی شفیعی کدکنی محمد بهمن بیگی	۰/۵
۱۷	درست یا نادرست بودن هر یک از گزینه های زیر را مشخص کنید: الف) بهار و فرخی یزدی از سرایندگان غزل اجتماعی به شمار می آیند . درست ☐ نادرست ☐ ب) « قصه های خسرو و شیرین » از آثار احمد عربلو است . درست ☐ نادرست ☐	۰/۵
۱۸	یک بیت بعد از بیت زیر را بنویسید: « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی » « »	۰/۲۵
۱۹	بیت قبل از بیت زیر را بنویسید: / « ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بیشماران »	۰/۲۵
۲۰	مصرع دوم بیت زیر را بنویسید: « پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند » /	۰/۲۵
۲۱	مصرع اول بیت زیر را بنویسید: / بالله کز آفتاب فلک خوتر شوی	۰/۲۵

	پ) قلمرو فکری:	
۰/۵	مفهوم کلی بیت زیر چیست؟ « عاشقان کشتگان معشوقند / بر نیاید ز کشتگان آواز »	۲۲
۰/۵	با توجه به عبارت « در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود، که با خود نباشد و خود را ایثار عشق کند -عشق آتش است، هر جا که باشد جزاو رخت دیگری نهد.» الف) شرط عاشقی چیست؟ ب) چرا گوینده عشق را به آتش مانند کرده است؟	۲۳
۰/۵	با توجه به بیت زیر مفهوم مصراع دوم را بنویسید: « واین نغمه محبت بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقیست آواز باد و باران »	۲۴
۰/۵	با توجه به عبارت « و کرانه های فرات خط از کرانه رود تiber می خواندند.» به ترتیب منظور از کرانه های فرات و کرانه رود تiber چیست؟	۲۵
۰/۲۵	کدام بیت در توصیف شکل ظاهری قله دماوند نیست؟ الف) تو قلب فسرده زمینی / از درد و ورم نموده یک ب) خاموش منشین سخن همی گوی / افسرده مباش خوش همی خند	۲۶
۰/۵	نویسنده در عبارت زیر به کدام حالت یا ویژگی درختان اشاره دارد؟ «درختانی که سالیانی دراز سر بر شانه هم داده‌اند آب را تا باغستان مشایعت می‌کنند.»	۲۷
۰/۲۵	شاعر در بیت زیر چه عاملی را شرط تعالی می‌داند؟ « صد تیر جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند »	۲۸
۲/۵	جمله های زیر را به نثر روان برگردانید : الف) بر خلاف حال پامان به ده باز بود. ۰/۲۵ ب) یک روز دنیایی به روم چشم داشت. ۰/۵ پ) ای عزیز پروانه قوت از عشق آتش خورد. بی آتش قرار ندارد. ۰/۷۵ ت) در بحر مکاشفت مستغرق شده بود. ۰/۵ ث) دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بر دارد. ۰/۵	۲۹
۲/۵	بیت ها و مصراع های زیر را به نثر روان امروزی برگردانید: الف) گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست ۰/۵ ب) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ۰/۲۵ پ) نی حریف هرکه از یاری برید / پرده هایش پرده های مادرید ۰/۷۵ ت) با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند ۰/۵ ث) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت ۰/۵	۳۰
۲۰	پیروز باشید خوشنو. دی ماه ۱۴۰۰	
	نمره با عدد با حروف امضا و تاریخ	